

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 12Csp/43/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6125227452
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Engel
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2025:6125227452.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom JUDr. Jozefom Engelom v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava – Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zastúpeným: JUDr. Ján Šoltés, advokát, Mýtna 48, 811 07 Bratislava – Staré Mesto, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/X, XXX XX D., v konaní o zaplatenie 3 859,05 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a.

II. Súd žalovanému vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 05.02.2025 domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny vo výške 3 859,05 eur, zmluvného úroku vo výške 1 083,30 eur, úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 3 859,05 eur od 14.07.2022 do zaplatenia.

2. Podanie žaloby žalobca odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu, spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom: Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, poskytol žalovanému na základe zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 01.07.2021 pod číslom úverového účtu XXXXXXXXXXXX a reg. číslom XXXXXXXXXXXXXXXX (ďalej aj ako „úverová zmluva“) úver vo výške 4100.00 €, ktorý sa žalovaný zaviazal uhradiť formou zmluvne dojednaných pravidelných mesačných splátok.

Právny predchodca žalobcu pred uzavretím úverovej zmluvy v zmysle ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. posúdil s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného splácať úver, pričom vzal do úvahy dobu, na ktorú poskytol úver, výšku úveru, príjem žalovaného a účel úveru, čo žalobca preukázal výstupom zo Spoločného registra bankových informácií a preverením príjmu žalovaného.

V rozpore so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy dlžník svoj záväzok uhrádzať pravidelné mesačné splátky neplnil riadne a včas, čo žalobca preukázal predloženým výpisom z úverového účtu. Právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu omeškaných úverových splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti pohľadávky z dôvodu neplatenia.

Nakoľko žalovaný napriek písomnej výzve právneho predchodcu žalobcu svoj dlh z titulu omeškaných úverových splátok nezaplatil, právny predchodca žalobcu v súlade so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy a v súlade s čl. Všeobecných obchodných podmienok s označením „Podmienky požadovanej predčasnej splatnosti úveru (okamžitá splatnosť úveru) zo strany veriteľa“ vyhlásil ku dňu 10.06.2022 predčasnú splatnosť pohľadávky z úveru pre nezaplatenie úverovej splátky splatnej dňa 20.02.2022.

Oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti pohľadávky z úveru s výzvou na zaplatenie dlžnej sumy bolo žalovanému doručené dňa 06.07.2022 v súlade s čl. Všeobecných obchodných podmienok s označením „Doručovanie a vyhlásenia klienta“. Nakoľko žalovaný v poskytnutej 7-dňovej lehote od doručenia oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru dlžnú sumu nezaplatil, voči právnenmu

predchodcovi žalobcu sa tak od 14.07.2022 dostal do omeškania so zaplatením dlžnej sumy spolu s príslušenstvom.

Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a.s., ako postupcom a spoločnosťou Intrum Slovakia s.r.o. ako postupníkom dňa 19.08.2024 bola pohľadávka voči žalovanému z titulu nezaplateného úveru na základe úverovej zmluvy postúpená žalobcovi ako postupníkovi, o čom bol žalovaný upovedomený písomným oznámením postupcu o postúpení pohľadávky v súlade s ust. § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Výška postúpenej pohľadávky bola postupcom vyčíslená ku dňu 12.08.2024.

Žalovaný bol vyzvaný právnym zástupcom žalobcu na zaplatenie dlžnej sumy z titulu nesplateného úveru.

Žalobca si v tomto konaní uplatňuje voči žalovanému len časť postúpeného nároku vo výške nesplatenej dlžnej istiny úveru vo výške 3 859,05 €, spolu s príslušenstvom, ktorú žalovaný žalobcovi napriek predžalobnej upomienke nezaplatil. Zároveň si v tomto konaní uplatnil voči žalovanému aj nárok na zaplatenie zmluvných úrokov, ktoré predstavujú rozdiel medzi celkovými nákladmi spojenými s úverom a plnením započítaným na úhradu celkových nákladov.

3. K žalobe boli pripojené prílohy: Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 01.07.2021; Potvrdenie výšky pohľadávky pri predčasnom splatení spotrebiteľského úveru zo dňa 01.07.2021; Všeobecné obchodné podmienky VÚB, a.s.; Oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 28.08.2024; Výzva na zaplatenie pohľadávky z dňa 23.01.2025 + ePotvrdenka Slovenskej pošty; Príloha k Zmluve o postúpení pohľadávok; Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 19.08.2024 s osvedčovacou doložkou; Overovanie bonity klienta; Európske informácie o spotrebiteľskom úvere; Údaj o hodnote RPMN a o priemernej RPMN; Informácia finančného sprostredkovateľa k dojednávaniu poisteniu; Poistenie schopnosti splácať spotrebiteľský úver; Žiadosť o E. Pôžičku – refinancovanie; Všeobecné obchodné podmienky VÚB, a.s.; Tretia upomienka – pokus o zmier zo dňa 02.05.2022 + ePodací hárok; Výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 10.06.2022 s kópia nedoručenej zásielky.

4. Okresný súd Banská Bystrica v upomínanom konaní dňa 19.02.2025 vydal platobný rozkaz sp. zn. 12Up/145/2025, v ktorom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi požadovanú sumu a trovy konania. Platobný rozkaz sa žalovanému nepodarilo doručiť a žalobca navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci, preto Okresný súd Banská Bystrica dňa 10.06.2025 vec postúpil Okresnému súdu Humenné na ďalšie konanie.

5. Vykonaným dokazovaním a to oboznámením sa s obsahom žaloby, zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 01.07.2021, treťou upomienkou – pokusom o zmier zo dňa 02.05.2022, výzvou na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 10.06.2022 a ostatnými listinnými dôkazmi založenými v spise, súd zistil tento skutkový stav:

6. Právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli dňa 01.07.2021 Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej pôvodný veriteľ poskytoval žalovanému ako užívateľovi - fyzickej osobe – nepodnikateľovi finančné prostriedky vo výške 4 100 eur. Žalovanému bol poskytnutý úver s dohodnutým úrokom vo výške 6,9 %, s výškou splátky 55,58 eur mesačne (vrátane poplatku za poistenie úveru vo výške 59,85 eur mesačne), s počtom splátok 96, RPMN vo výške 7,65 %. Celková čiastka spojená s úverom bola vo výške 5 417,68 eur.

7. Z obsahu Tretej upomienky – pokusu o zmier zo dňa 02.05.2022 vyplýva, že predmetným listom bol žalovaný upozornený, že ku dňu 02.05.2022 je v omeškanií so splácaním pohľadávky vo výške 187,98 eur – z toho istina 100,13 eur, úroky 66,61 eur, úroky z omeškania 0,43 eur, poplatky 20,81 eur. Žalovaný bol upozornený na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, čím by sa stal úver splatný v celom rozsahu. Zásielka s upomienkou bola vrátená ako nedoručená 26.05.2022.

8. Z obsahu Výzvy na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 10.06.2022 vyplýva, že predmetným listom bolo žalovanému oznámené, že dňom 10.06.2022 sa pohľadávka zo zmluvy vo výške 4 003,40 eur stala splatnou v celom rozsahu naraz. Zároveň bol žalovaný vyzvaný na zaplatenie sumy v lehote 7 dní. Oznámenie sa právnenému predchodcovi žalobcu vrátilo ako nedoručené dňa 06.07.2022.

9. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žalobu bolo potrebné zamietnuť.

10. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v čase uzavretia zmluvy (ďalej aj ako „Obchodný zákonník“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

11. Podľa § 489 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka platného a účinného v čase uzavretia zmluvy (ďalej aj ako „Občiansky zákonník“), záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 491 ods. 1 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikať aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

12. Podľa § 1 ods. 2 prvá veta zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov platného a účinného v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“); spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 17 ods. 2 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a prechádza alebo sa postupuje pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

13. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu, ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu, vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

14. Podľa § 37 ods.1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobode a vážne určite a zrozumiteľne, inak je neplatný.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priech dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 525 ods.1 Občianskeho zákonníka, postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

15. Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola dňa 01.07.2021 uzatvorená Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru na základe ktorej poskytol žalovanému bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 4 100 eur s úrokom 6,9 %, s RPMN 7,65 %, ktorý bol žalovaný povinný splácať v 96 mesačných splátkach vo výške 59,85 eur (vrátane poistného). Právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným sa spravuje ustanoveniami Občianskeho zákonníka a právnych predpisov, ktoré upravujú právne predpisy spotrebiteľského charakteru. Pre posúdenie okolností, či ide o spotrebiteľský úver, nie je rozhodujúce, akou právnou formou sa spotrebiteľský úver poskytuje (zmluva o pôžičke, zmluva o úvere, nepomenovaná zmluva), ale dôležité je, že ide o poskytnutie peňažných prostriedkov v prospech spotrebiteľa za odplatu. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským

úverom. Rozdiel medzi spotrebiteľskými úvermi na jednej strane a inými úvermi na druhej strane, v ktorom prípade možno vzťah posudzovať ako obchodný, spočíva predovšetkým v charaktere subjektov takéhoto vzťahu. Žalobca je právnickou osobou, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľské úvery a žalovaný je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý úver.

16. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

17. Zmluva uzavretá medzi stranami sporu je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

18. Súd v danej veci v prvom rade skúmal aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu v tomto konaní a teda či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky na žalobcu ako postupníka.

19. Súd s poukazaním na § 17 ods.2 zákona o spotrebiteľských úveroch a § 92 ods.8 zákona o bankách skúmal či v danej veci došlo k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru ako podmienky postupiteľnosti pohľadávky na tretiu osobu.

20. Vychádzajúc z ustanovenia § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka teda umožňuje veriteľovi uplatňovať si voči dlžníkovi celú pohľadávku, resp. jej nezaplatený zvyšok, ak dlžník nedodrжал dohodu o včasnom plnení dohodnutých splátok. Ak veriteľ takto dohodnuté právo nevyužije najneskoršie do zročnosti najbližšie nasledujúcej splátky, pokračuje sa v plnení v splátkach. Veriteľ však svoje právo môže využiť po opätovnom porušení povinnosti dlžníkom. Strata výhody splátok teda nenastáva priamo zo zákona.

V prípade, ak veriteľ svoje oprávnenie vyplývajúce z ust. § 565 Občianskeho zákonníka využije, vyhlásenie predčasnej splatnosti má významné právne následky. Ust. § 565 Občianskeho zákonníka je zaradené do 8. časti hlavy I. oddielu 6 tohto právneho predpisu upravujúceho zánik záväzkov. Právny predchodca žalobcu oprávnenie vyplývajúce mu z ust. § 565 Občianskeho zákonníka využil, čím spôsobil zánik povinnosti žalovaného splácať poskytnutý úver v dohodnutých splátkach.

Keďže medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzatvorená zmluva spotrebiteľská, pre posúdenie jednorazového predčasného zosplatnenia celého dlhu bolo potrebné zohľadniť i špeciálne ustanovenie k ustanoveniu § 565 Občianskeho zákonníka, ktorým je ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upravujúce osobitné podmienky pre možnosť veriteľa zosplatniť celý dlh. V zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

V prípade spotrebiteľských záväzkov ide o dva rôzne právne úkony veriteľa, a to upozornenie na uplatnenie práva veriteľa podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a samotná žiadosť o zaplatenie celého dlhu pre omeškanie so zaplatením splátky. Podmienkou riadneho zosplatnenia dlhu je riadne doručenie oboch prejavov vôle veriteľa dlžníkovi.

21. Ak Občiansky zákonník v tomto ustanovení hovorí o možnosti uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka najskôr v lehote po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením

splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní, musí ísť vždy o konkrétnu splátku, nakoľko len v takomto prípade je možné posúdiť, či bola dodržaná zákonom stanovená minimálna lehota troch mesiacov pre uplatnenie takéhoto práva veriteľom.

22. Konkretizovanie splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní, má zásadný vplyv na plynutie premlčacej doby. Súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR v uznesení sp. zn. 5Cdo/224/2021 zo dňa 30.11.2022, ktorý prijal právny záver: „Vychádzajúc z daných teoretických východísk, ako i zo znenia na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení, najvyšší súd zastáva názor, že veriteľ sa na súde mohol po prvý raz domáhať svojho práva prvý deň nasledujúci po uplynutí trojmesačnej doby plynúcej od omeškania spotrebiteľa so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh (za súčasného splnenia upozornenia na zosplatenie). Práve tento deň je teda najskorším dňom, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka), čo v danom kontexte znamená, že tento deň je aj začiatkom premlčacej doby práva požadovať splnenie celého dlhu“.

Obdobne aj v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR v uznesení sp. zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 26.06.2024 „... V prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby už v tejto výzve (upozornení spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva) presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne môže zosplatiť celý dlh. Identifikácia splátky je potrebná z dôvodu identifikácie prvého dňa plynutia premlčacej doby, ale i pre potrebu vedomosti dlžníka o tom, zaplatením akej sumy zabráni zosplateniu úveru (porovnaj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/149/2021). Je to podstatná informácia najmä v situáciách, pokiaľ predtým došlo k čiastočnému plneniu a dlžná suma sa mohla kumulatívne tvoriť aj dlhšie, pričom ale neboli naplnené podmienky, kedy by mohol byť úver zosplatený celý. Ak veriteľ oznámi iba dlžnú sumu s upozornením na možnosť zosplatenia celého úveru, môže byť spotrebiteľ pomylený a v dôsledku informačnej asymetrie môže byť poškodený.“

23. Vychádzajúc z vyššie uvedeného právny úkon, akým je zosplatenie celého peňažného dlhu pre nezaplatenie splátky, musí obsahovať aj dôležitý údaj, a to identifikáciu tej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatenie celého dlhu. Ak právny úkon zosplatenia neobsahuje konkretizáciu splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol peňažný dlh zosplatiť, je nejasný a teda neurčitý, nakoľko vyvoláva dôvodné pochybnosti o tom, či došlo k dodržaniu zákonom stanovenej minimálnej lehoty troch mesiacov pre uplatnenie takéhoto práva veriteľa, ako aj o tom, kedy začala plynúť trojročná premlčacia doba upravená v ust. § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka. Záver, podľa ktorého právny úkon zosplatenia je pre jeho neurčitosť neplatný podľa ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka má oporu vo vykonanom dokazovaní.

24. Po preskúmaní obsahu listu právneho predchodcu žalobcu zo dňa 10.06.2022 označeného ako „Výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom“, ktorým právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že pohľadávka zo zmluvy sa stala splatnou v celom rozsahu naraz, súd zistil, že tento úkon právneho predchodcu žalobcu je neurčitý, pretože v tomto liste nie je riadne špecifikovaná omeškaná splátka, pre ktorú veriteľ sa rozhodol vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru (žalobca konkretizoval konkrétnu splátku až v podanej žalobe, predčasná splatnosť bola vyhlásená pre nezaplatenie úverovej splátky splatnej dňa 20.02.2022). V tomto smere súd uvádza, že nešpecifikácia konkrétnej splátky, pre ktorú bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru spôsobuje neurčitosť takéhoto úkonu, nakoľko bez tejto špecifikácie nemožno posúdiť, či došlo k splneniu podmienky stanovenej v ust. § 53 ods. 9 OZ, ktorá umožňuje využitie práva podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Zároveň pre posúdenie určitosti a následnej možnosti, či k zosplateniu dlhu došlo v súlade so zákonom je nutné, aby bolo zrejmé, s ktorou splátkou je dlžník v omeškaní. S poukázaním sa § 37 ods.1 Občianskeho zákonníka je preto potrebné považovať tento právny úkon postupcu za neplatný a to z dôvodu jeho neurčitosti.

25. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 28.06.2018 vydaného vo veci 6Co/26/2017, podľa ktorého „taký právny úkon, akým je zosplatenie celého dlhu, by mal obsahovať dôležitý údaj a to identifikáciu tej nezaplatennej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatenie celého dlhu. Právny úkon, ktorým veriteľ zosplatiť celý dlh je na úkor určitosti nejasný, vyvoláva otázky, a preto je neplatný pre jeho neurčitosť (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).“

Obdobný právny názor vyslovil aj Krajský súd v Prešove aj v iných konaniach, napr. 22CoCsp/161/2018, 7CoCsp/18/2022, 20CoCsp/25/2022, 22CoCsp/30/2023.

26. V danom prípade tak neboli splnené všetky zákonné podmienky pre zosplatnenie úveru ku dňu 10.06.2022 podľa § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, t.j. že právnym predchodcom žalobcu nedošlo k zosplatneniu úveru zákonným spôsobom pre neurčitosť tohto právneho úkonu (37 OZ) z dôvodu chýbajúcej identifikácie nezaplatenej splátky, pre ktorú sa právny predchodca žalobcu rozhodol zosplatiť úver. Pohľadávka sa nestala splatnou pred postúpením, čo znamená neplatné postúpenie pohľadávky podľa § 39 Občianskeho zákonníka a nedostatok aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu.

27. Vzhľadom na neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, žalobca nenadobudol predmetnú pohľadávku, ktorá bola predmetom žaloby a preto súd z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobu žalobcu zamietol.

28. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

29. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

30. V danom prípade bola žaloba zamietnutá, teda možno konštatovať, že v konaní bol úspešný žalovaný a preto mu v zmysle § 255 ods. 1 CSP prináleží nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, avšak žalovanému v konaní žiadne trovy nevznikli preto súd rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.